

Zápis ze zasedání Akademického senátu Fakulty filozofické

.....

Přítomni

*Doc. PhDr. Marie Fenclová, CSc., PhDr. Lada Hanzelínová, Ph.D., PhDr. František Kalvas, Ph.D.,
Mgr. Andrea Königsmarková, Ph.D., PhDr. Ivona Mišterová, Ph.D., PhDr. Linda Piknerová,
Ph.D., Mgr. Michal Rak, Ph.D., Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D., Bc. Kateřina Černá, Adéla
Kovačiková, Mgr. Jan Pěchota, Bc. Luboš Sál, Mgr. Jan Straka*

Hosté

*Doc. PhDr. Pavel Vařeka, Ph.D., Mgr. Ludmila Dostálová, Ph.D., PhDr. Mgr. Helena Horová,
Ph.D., Mgr. Daniel Křížek, Ph.D., Doc. Mgr. Karel Nováček, Ph.D.*

Omluveni

PhDr. Roman Kodet, Ph.D., Mgr. Michal Polák, Ph.D.

Program:

1. Volba místopředsedy AS FF
2. Schválení nových členů VR FF
3. Slovo děkana FF
4. Reflexe kritických připomínek z diskuse s rektorem ZČU 26. června 2015
 - a. Kvalifikační práce na FF
 - b. Pravidla SGS na FF
 - c. Odchody habilitovaných pracovníků FF
5. Informace o průběhu projektu VaVpl na FF
6. Otevření diskuse nad revizí Volebního a jednacího řádu AS FF ZČU v Plzni
7. Informace z AS ZČU
8. Různé
 - a. Informace z SK
 - b. Neformální setkání AO FF ZČU v Plzni
 - c. Další

Zasedání AS FF probíhalo v SP 319 od 13:00 hod.

Senát byl po celou dobu zasedání usnášeníschopný.

Skrutátory byli po celou dobu zasedání Lada Hanzelínová a Jana Černá

Zahájení a schválení programu zasedání

Předsedkyně AS A. Königsmarková zahájila zasedání, uvítala pana děkana, přítomné senátory a pozvané hosty. Přivítala také novou členku AS dr. Piknerovou. Navrhla výše uvedené skrutátory, kteří byli plénem AS schváleni (13-0-0). Předsedkyně následně seznámila přítomné s programem jednání. Informovala, že z jednání se omluvili proděkan dr. Šanc a doc. Šedivý, tajemník FF Mgr. Lenk, proděkanka dr. Dostálová se z důvodu jiného jednání dostavila později. Vzhledem k tomu, že AS neobdržel podklady k bodu 2 navrhovaného programu zasedání (schválení nových členů VR FF), byl tento bod z programu vyřazen. Takto upravený program byl následně jednomyslně schválen (13-0-0). Doc. Vařeka také nabídl možnost prohlídky zrekonstruovaných prostor fakulty v rámci bodu 4.

1. Volba místopředsedy AS FF

Prvním bodem programu byla volba nového místopředsedy AS (místo dr. Šlehoferové, která se k 1. 7. 2015 stala prorektorkou pro kvalitu a projektovou činnost). Členy volební komise byly navrženy dr. Hanzelínová, dr. Mišterová a A. Kováčiková. Návrh složení volební komise byl přítomnými senátory AS schválen (13-0-0). Následovaly návrhy kandidátů. Doc. Fenclová navrhla dr. Piknerovou, která s kandidaturou souhlasila. Dr. Piknerová následně navrhla jako kandidáta doc. Záhoříka. Ten také s kandidaturou souhlasil. Přítomnými senátory byl v tajném hlasování místopředsedou AS FF zvolen doc. Záhořík, který obdržel 10 hlasů. Dr. Piknerová obdržela 3 hlasy. Dr. Königsmarková poděkovala za rychlý průběh volby a přivítala nového člena vedení AS.

2. Schválení nových členů VR FF

Bod přesunut na další zasedání.

3. Slovo děkana (dlouhodobý záměr FF, čerpání rozpočtu kateder a další)

4.

Následně doc. Vařeka seznámil přítomné senátory se stavem rekonstrukčních prací na fakultě. Došlo ke zpoždění stavby - jak v budově Sedláčkova 15, tak v laboratořích v budově děkanátu. Z tohoto důvodu (a z důvodů bezpečnostních) byl také posunut začátek nového semestru o jeden týden. Doc. Vařeka zopakoval, že důvodem těchto komplikací je skutečnost, že výběrové řízení vyhrála firma, která nemá kapacitu odpovídající rozsahu stavby. Univerzita má ale dobře uzavřenou smlouvu a stavební firma bude povinna uhradit penále ve výši 60. tisíc Kč za každý den prodlení. Celkově by tak firma měla zaplatit pokutu kolem dvou milionů Kč. Kolaudace podkroví by měla proběhnout 25. září 2015, následně by se do těchto prostor měla přesunout katedra sociologie. Doc. Vařeka nabídl možnost prohlédnout si nově vybudované prostory. Laboratoře byly předávány právě v době jednání AS, z tohoto důvodu na jednání dorazila později dr. Dostálová. Opravené laboratoře budou využívány katedrami archeologie a antropologie, ale také odborníky z NTC. Plánují se i další rekonstrukce, jako

první by mělo dojít k opravě fasády budov na rohu ulic Sedláčkova – Riegrova, k výměně oken a k opravě střechy na budově děkanátu a k revizi topení ve většině budov FF.

Doc. Vařeka dále sdělil, že budovu v Jungmannově ulici, která bude určena pro výuku fakult z centra města. Ekonomická fakulta se totiž stěhuje do areálu na Borech, dojde tak ke ztrátě učeben v Husově ulici. Tím se budova Jungmanova 11 (JJ) stane hlavním místem, kde bude realizována výuka fakulty. Tato budova navíc disponuje prostorem pro galerii, kde by mohly být prezentovány aktivity fakult i univerzity formou přednášek a výstav. V budově v Riegrově ulici jsou sice nové výstavní prostory, galerie ale patří Fakultě designu a umění ZČU a je umístěna na seznamu RUV (obdobu RIV pro umělecké výstupy) a není možné ji volně využívat. Proto by měla být vybudována galerie s kavárnou v Jungmannově ulici. A na vzniku a provozu by se podílela FF, menza, kvestor a odbor pro vnější vztahy.

Dr. Kalvas se zeptal, proč by měla být v prostoru kavárna, a dodal, že všechny univerzitní kavárny jsou v současné době provozovány soukromými subjekty. Dále se zeptal, co konkrétně má být v prostorách realizováno. Předsedkyně AS vyzvala proděkanku pro zahraniční a vnější vztahy dr. Horovu, zda by mohla záměr přiblížit. Dr. Horová uvedla, že v prostorách by se měly konat přednášky a výstavy pro veřejnost, díky čemuž se univerzita může otevřít městu. Kavárna má být nejprve určitým doplňkovým servisem a v plnohodnotnou kavárnu se promění podle zájmu veřejnosti. Doc. Vařeka dále uvedl, že se jedná o možnost, jak podtrhnout 3. roli univerzity a že podobné modely fungují i na jiných univerzitách v ČR. Dr. Hanzelínová se dotázala, zda FF takové prostory potřebuje, zda to nebude znamenat další náklady. Zároveň navrhla, že by bylo vhodnější z těchto prostor udělat velkou, reprezentativní učebnu. Doc. Vařeka uvedl, že se nebude jednat o prostory FF, i nadále to budou prostory celouniverzitní, jejichž provoz by financovala ZČU, provoz kavárny by pak měla na starosti menza, protože má k tomuto licenci. Fakulta pouze nabízí univerzitě pomoc při realizaci tohoto záměru. Bude k tomu ale potřeba vyjádření vedení ZČU a AS ZČU. Dr. Horová pak dodala, že FF by projekt nefinancovala, jen koordinovala. Doc. Fenclová následně zmínila, že vedení ZČU od FF podobné aktivity očekává a že v diskutovaném prostoru již galerie byla, což znamená, že by úpravy nemusely být tak nákladné. Navíc by se tím FF mohla stát zajímavou pro veřejnost. Dr. Königsmarková dodala, že v prezentaci pro veřejnost má FF rezervy a že v počátku by programovou náplň zařizovala právě FF. Dr. Hanzelínová souhlasila s důležitostí takovýchto aktivit, uvedla ale, že servisní jednotky ZČU jsou v mínusu a pro rok 2016 se očekává další pokles financí. Doc. Záhořík se zeptal, co je tedy potřeba udělat, aby ZČU tento projekt financovalo. Doc. Vařeka uvedl, že je důležité přesvědčit vedení ZČU, že se jedná o projekt důležitý pro celou univerzitu. Pokud se to však nepodaří, budou se hledat jiné způsoby. Dr. Piknerová uvedla, že by se mělo začít tím, že každá katedra bude připravovat přednášky v dostupných prostorech. Pokud bude u veřejnosti zájem, pak otevřít centrum. Dr. Mišterová řekla, že podobné akce již probíhají a zmínila příslib otevření US Pointu v centru. Dr. Königsmarková zdůraznila potřebu spolupráce a koordinace mezi katedrami FF. Mgr. Straka se zeptal, zda je 3. role univerzit nějak zohledněna v jejich financování. Doc. Vařeka odpověděl, že se s tím počítá v dlouhodobém záměru ZČU na příštích 5 let, ale ve způsobu přidělování dotací se to zatím nijak nepromítá. Dr. Piknerová se zeptala, kdy by se mělo k záměru vyjádřit vedení ZČU. Doc. Vařeka řekl, že první jednání proběhnou již v příštím týdnu.

Dále byla doc. Vařekou přiblížena situace ohledně projektů SGS. Pan děkan uvedl, že stav SGS na FF byl řešen s vedením univerzity. Rektor dostal od studenta FF dotaz na pravidla hodnocení projektů. Podle rektora nesmí FF přijímat další pravidla pro hodnocení projektů a musí se řídit pouze pravidly

ZČU. Doc. Vařeka rektorovi sdělil, že zřízení hodnotící komise není proti pravidlům ZČU. Rektor ale nakázal zrušit interní pravidla FF. Jednotlivé fakulty nemají pravomoc taková pravidla vydat. Do 20. září měl být rektor informován o nápravě situace. Byl proto připraven dopis, ve kterém je uvedeno, že interní pravidla nebudou aplikována, dojde ke zrušení komise a žádná vnitřní pravidla FF již nebudou. Dr. Königsmarková se zeptala, co se stane se současnou komisí, zda bude např. poradním orgánem. Dr. Hanzelínová se zeptala, jak bude hodnocení probíhat. Doc. Vařeka uvedl, že děkanát je povinen zajistit posudky. Doc. Fenclová sdělila, že záležitost byla projednávána též na kolegiu děkana a vedoucí kateder byli rozhodnutím rektora pobouřeni. Pokyn z rektorátu je však jasný. Zvyšuje se tím pravomoc děkana, který ji původně přenesl na komisi. Doc. Záhořík se zeptal, jak to bude s financováním SGS. Doc. Vařeka uvedl, že pro příští rok zůstává vše stejné jako v roce 2015. Mgr. Straka upozornil, že se veškerá kritika přenesla na pana děkana. Doc. Vařeka zmínil, že pravidla jsou jasná. Dr. Křížek (host) se zeptal, jak soutěž probíhá na jiných fakultách, když tam je vše realizováno bez problémů. Doc. Vařeka uvedl, že rozhoduje děkan a jsou udělovány velké granty. Mgr. Pěchota se zeptal, co se v posledních měsících změnilo, když ještě v dubnu byl pokyn vyřešit vše v rámci FF. Doc. Vařeka řekl, že se řešila právě interní pravidla a jejich platnost. Doc. Nováček (host) uvedl, že vnitřní pravidla byla přísná, ale nebyla používána korektně a ohýbána. Doc. Vařeka řekl, že konečné rozhodnutí činí komise na rektorátu a že nikdy nebudou všichni uchazeči spokojeni. Dále uvedl, že se jedná s prorektorem doc. Kaiserem o zpřesnění univerzitních pravidel. Doc. Fenclová reagovala na zmínku o ohýbání pravidel a zeptala se Mgr. Straky, který je členem komise SGS za FF, zda si je předložené skutečnosti vědom a zda byla na komisi řešena. Mgr. Straka odpověděl, že je v komisi jen krátce a toto se během jeho členství v komisi neřešilo.

Mgr. Pěchota následně uvedl, že oním studentem, který vznesl dotaz na rektorát, byl on. Dotaz byl na to, že splnil všechna pravidla ZČU, ale byl v kolizi s interními pravidly FF, podle kterých byl projekt hodnocen. Problém bylo, že podle interních pravidel musel mít v projektu svého školitele. Ten je ale pro nesplnění výstupů z předchozího projektu v tzv. klatbě (tj. nesmí podle interních pravidel FF podávat ani být zapojen do projektů SGS). Doc. Kalvas uvedl, že v komisi v minulosti působil a pravidla se dlouhodobě řešila. Jednu dobu byl problém, že finance byly přidělovány špatným projektům, které ale slibovaly velké množství výstupů. A proto se přemýšlelo nad různými druhy postihů a trestů. K tomu doc. Záhořík uvedl, že se stalo, že studenti byli v „klatbě“ aniž by o tom věděli. Doc. Nováček ještě uvedl, že jsme ve stavu, že většina lidí je již v „klatbě“ a projekty si podává jen omezený počet stále stejných lidí. Dr. Königsmarková uvedla, že problém spočívá tedy nejspíše v mechanismu aplikace pravidel a restrikce ze strany rektora přišla zřejmě proto, že jsme tento problém nevyřešili v rámci FF. Doc. Vařeka řekl, že jsme byli jediná fakulta s komisí, ale rektor tento postup odmítl a situace je teď jasná. Projekty budou hodnoceny pouze podle pravidel ZČU.

Dále se doc. Vařeka vyjádřil k situaci podpoře jazyků na FF. Řekl, že byla na rektorát podána žádost o finanční podporu připravovaných oborů Bavorská studia, Učitelství francouzštiny pro střední školy a Ruština v CJKP. Tato žádost byla zamítnuta. Budou podány nové, jednotlivé žádosti za každý obor. Dále byly zmíněny finanční problémy katedry germanistiky a slavistiky, v nichž se katedra ocitla po včlenění slavistického segmentu, který v roce 2011 nezískal reakreditaci pro ruštinu v rámci CJKP. Po reakreditaci v roce 2012 má teprve v nadcházejícím akademickém roce studenty ve všech třech ročnících. Dr. Königsmarková uvedla, že samozřejmě AS FF musí být o této situaci informován, na problém upozorňovala již na květnovém zasedání AS a že jako vedoucí katedry již podnikla různá opatření, ale že katedra s rozpočtem do konce roku nevyjde. Dr. Piknerová se zeptala, zda by neměla být provedena např. restrukturalizace výuky směrem k větší efektivitě. Dr. Königsmarková uvedla,

že v tomto směru již byly určité korky podniknuty, např. společná výuka některých předmětů rusistiky s Fakultou pedagogickou, ale že výuka cizích jazyků je obecně náročnější na kontaktní výuku. Hlavním důvodem potíží je ale požadavek akreditační komise na nábor dalších odborníků (docentů, profesorů). Dr. Dostálová uvedla, že jazyková výuka je skutečně náročnější, vyžaduje prezenční výuku a vnitřně se již více šetřit nedá. Byly doplněny informace ohledně historie KGS od roku 2010, kdy byla ztracena akreditace a obor byl znovu rozběhnut v roce 2013. Plného financování se dočká ale až v roce 2016, kdy budou naplněny všechny ročníky. Po celou dobu však musí mít katedra plné personální obsazení. Doposud u všech tzv. nezacyklených oborů pomáhal finančně rektorát, letos poprvé - právě u ruského jazyka v rámci CJKP tato pomoc nepřišla. Doc. Vařeka sdělil, že se bude situace řešit, případně i s využitím rezerv fakulty. Dr. Königsmarková také uvedla, že katedra vykazuje velké mobility studentů, které navíc stoupají. Upozornila také na systém rozdělování financí za mobility dle oboru - v rámci CJKP tedy dle jazykových kombinací. Zároveň popsala také zvyšující se vlastní ekonomickou činnost a ve střednědobém horizontu možnosti katedry získávat finance z projektů.

Doc. Vařeka dále představil stav přípravy dlouhodobého záměru. V červenci proběhlo společně zasedání kolegia a AS, další podobné setkání proběhne v říjnu. Klíčovou roli FF vidí vedení fakulty zejména v otázkách internacionalizace, přispění k osvětě např. kolem současné migrační krize apod. Dále byli vyzváni vedoucí kateder, aby dodali další podněty. KBS nabízí tlumočnický pro českou a bavorskou vládu, byla podána žádost na podporu „malých jazyků“ MŠMT. FF může koordinovat přednášky pro veřejnost.

5. Reflexe kritických připomínek z diskuse s rektorem ZČU 26. června 2015

a) Kvalifikační práce na FF

Dále byla diskutována problematika absolventských prací na FF. Doc. Vařeka uvedl, že dochází ke změně pravidel a jejich interpretace. Podle Vyhlášky děkana o bakalářských a diplomových pracích byl kontrolován rozsah závěrečných prací. Když došlo k nakopírování např. jednoho odstavce na příslušný rozsah kvalifikační práce, byl student vyloučen. Tito studenti se odvolali k vedení univerzity a byli přijati zpět. Dle vedení ZČU a OLP nemůže nikdo jiný, než zkušební komise posoudit kvalitu práce. Podobně postupovalo minulé vedení univerzity v případech studentů vyloučených za plagiátorství. Pokud student FF z 50% práci opsal, byl vyloučen. I v těchto případech byli však studenti přijati zpět do studia na základě rozhodnutí vedení ZČU. Vyloučen byl jen student, který překročil maximální délku studia, ten se však soudil, vyhrál a byl přijat zpět. Má tak všechny 3 termíny na státní závěrečnou zkoušku, ačkoliv dvakrát již u této zkoušky neuspěl. Vedení FF nevědělo, že soud probíhá a nemohlo tak předložit své argumenty.

Jediným řešením výše uvedené nastalé situace je, že zápočet nebude udělován za samotnou kvalifikační práci, ale např. za splnění podmínek semináře k závěrečné práci.

Mgr. Pěchota uvedl, že když si student zapíše závěrečnou práci, není možnost odložení termínu. Doc. Vařeka reagoval, že pokud se student ozve včas, není to problém, ovšem týden před odevzdáním termínu to již nejde. Mgr. Pěchota konstatoval, že pokud nejde ke státnicím, propadne mu pouze termín - neznamená to konec studia. Dr. Dostálová uvedla, že studijní a zkušební řád jiný postup

v případě kvalifikačních prací neumožňuje. Dr. Kalvas uvedl, že tento postup je špatný a že není problém studenta vyhodit u zkoušky a dát mu tak další možnost. Dr. Königsmarková s tímto vyjádřením nesouhlasila, protože je srovnáváno, co srovnávat nelze. Doc. Fenclová argumentovala, že studenti mají dostatek času k napsání práce. Dr. Mišterová uvedla, že v zadání práce jsou jasně stanovena konkrétní data a pokud před termínem odevzdání má nějaké komplikace a vše řádně plnil, je vždy možné vše vstřícně vyřešit. Bc. Černá uvedla, že je absurdní zpětné přijímání plagiátorů a že to není spravedlivé vůči poctivým studentům. Ty to také může celkově demotivovat. S tímto názorem souhlasili všichni členové studentské komory AS. Dr. Königsmarková stanovisko studentské komory AS ocenila a poděkovala Bc. Černé za její upřímnost. Mgr. Straka se dále zeptal, jak budou v letošním akademickém roce závěrečné práce hodnoceny. Doc. Vařeka řekl, že dojde ke změně anotace a zápočet bude udělován za seminář.

b) Pravidla SGS na FF

Tento bod byl diskutován v rámci bodu 3.

c) Odchody habilitovaných pracovníků FF

Jedním z témat, kterému byla na minulém zasedání AS FF věnována pozornost, jsou odchody habilitovaných pracovníků z FF. V současné době opouští FF nebo si snižují svůj úvazek čtyři pracovníci – prof. Budil, doc. Nováček, doc. Špelda, již dříve v tomto roce tak učinil i doc. Jakoubek. Dr. Königsmarková připomněla, že v tomto smyslu se vyjádřila i akreditační komise ve své zprávě, když uvedla, že FF není schopna udržet si mladé habilitované pracovníky. Na minulém zasedání se na základě připomínek v diskusi plénum AS shodlo, že k tématu by se měli vyjádřit vedoucí kateder a případně odcházející pracovníci - pokud tedy budou ochotni na zasedání AS přijít. Doc. Vařeka následně uvedl, že univerzity jsou od středověku založeny na pohybu osob a že tradiční kamenné univerzity jsou prestižnější než univerzity regionální. Doc. Vařeka zároveň uvedl, že je naopak dobrou reklamou pro naši fakultu, pokud se naši pracovníci hlásí na prestižní místa a získají je. FF zároveň provádí kroky k udržení těchto pracovníků v Plzni, a to v rovině pracovních-právních. Ovšem když jsou důvody rodinné, jako u některých z těchto případů, je udržení odborníků složité. Jedním z řešení je např. závazek, že pracovník zůstane nějaký čas na FF v Plzni, pokud je mu poskytnuto tvůrčí volno pro zvýšení kvalifikace. Dr. Königsmarková se dotázala, zda by nebylo vhodné najít ještě jiný způsob než takovéto pracovních-právní závazky, zda by např. nebylo možné pracovníky pozitivně motivovat a nějakými benefity např. rodinné důvody tak říkajíc „přebít“. Doc. Fenclová uvedla, že odchodů je škoda a že by bylo dobré zjistit, zda odcházející pracovníci nepociťují třeba hořkost. V reakci na řečené dr. Königsmarková sdělila, že k diskusi nad tímto tématem byli pozváni i odcházející pracovníci a vyzvala doc. Nováčka, aby se k záležitosti vyjádřil. Doc. Nováček následně uvedl, že za jeho odchodem stojí směs profesních a osobních důvodů a nespokojenost s vývojem na katedře archeologie. Připomněl, že je součástí pracoviště od počátku v roce 1998 a že katedra nezvládla přechod ze zakladatelské fáze do další. Uvedl, že katedře neprospěl vývoj po odstoupení prof. Gojdy v roce 2011. Byla změněna personální struktura a postupně opuštěny ideály z počátků katedry. Konstatoval též upadající zájem o studium archeologie i zásahy možnosti podávání grantů či jiné projevy klientelismus (plné znění projevu najdete v příloze č. 1).

Dr. Königsmarková shrnula svůj dojem z projevu doc. Nováčka s tím, že v obecné rovině existují i jiné důvody odchodů habilitovaných pracovníků než rodinné či ryze profesní, tato další kategorie by se dala spojit s jistou negativní atmosférou. Následně doc. Fenclová vyjádřila svůj pocit, že odchod doc.

Nováčka je tedy spíše postaven na osobních důvodech a že problémy byly již za prof. Gojdy. Uvedla také, že podobné problémy by měly být nejprve řešeny uvnitř kateder, že v senátu není nikdo, kdo je se situací na KAR obeznámen. Doc. Vařeka reagoval, že doc. Nováček mohl opravdu přednést svou stížnost jinde a že souhlasí s popisem situace do roku 2011 a pak už nikoliv. Dr. Rak uvedl, že na KAR prošel všemi stupni studia a nyní je zde zaměstnán a že potvrzuje slova doc. Nováčka. Potvrdil, zasahování doc. Vařeky do chodu KAR, kterou prezentoval na přípravě projektu NAKI o pohraničí, který vznikl ve spolupráci s Národním památkovým ústavem (NPÚ) v Praze a který byl v souladu s dlouhodobým záměrem fakulty. Tento projekt byl vedením KAR střídavě podporován a zmítán, až musel být nakonec podán za jinou univerzitu. Na to doc. Vařeka reagoval slovy, že se jednalo o narychlo připravený projekt, který s ním žádný zástupce NPÚ neprojednal. K tomu dr. Rak uvedl, že projekt byl připravován dlouhodobě a vycházel z předchozích projektů. Předsedkyně AS přerušila debatu k tomuto problému s tím, že v tuto chvíli nemůže AS danou věc objektivně posoudit, a požádala přítomné, aby se drželi spíše obecné roviny dané problematiky.

Mgr. Pěchota se zeptal, zda mezi členy učitelské části AS panuje shoda v názorech na odchody pracovníků a zda vnímají atmosféru na fakultě jako napjatá. Doc. Záhořík řekl, že by se měla více podporovat mezioborová spolupráce a vytvářet motivace pro setrvání pracovníků. Doc. Vařeka řekl, že mezioborová spolupráce již probíhá, že byl např. podáván celofakultní projekt na výzkum Škody. Dodal, že několik let již probíhá interdisciplinární seminář doktorských studentů, o který je ale mizivý zájem. Doc. Fenclová uvedla, že uvedené problémy na KAR by měly být řešeny s vedoucím katedry. Dále řekla, že na fakultě působí 8 let a že se jí nezdá, že by zde panovala nekooperativní atmosféra a že není katastrofální situace mezi pracovišti. Dr. Piknerová konstatovala, že jí se žádná příkoří nedějí, ale že se k ní dostávají zvěsti z jiných kateder a sleduje určitou proměnu nálady. FF by se podle ní měla zaměřit na efektivitu a zavedení univerzálních a objektivních pravidel. Dr. Dostálová uvedla, že zavedení např. přesnějších pravidel předpokládá větší míru osobní zodpovědnosti. A vyjádřila obavu, že ne všichni jsou ochotni a připraveni ji přijmout. Pokud tato podmínka nebude splněna, ani sebestopracovanější pravidla situaci nezlepší. Jako příklad uvedla stížnost Mgr. Pěchoty, kterou podal po neschválení svého projektu na rektorát, přestože neschválení proběhlo na základě pravidel. Hovořila také o tom, že bez osobní zodpovědnosti je možné - jak se i stalo - aby za jasně stanovenými čísly byla hledána konspirace. Mgr. Pěchota reagoval, že by rád uvedl situaci kolem projektu SGS na pravou míru, aby dále nedocházelo k dezinterpretacím. Vysvětlil, že rozhodnutí komise přijal a nikam neposílal stížnosti, jak bylo před tím tvrzeno, ale snažil se pouze zjistit, proč SGS komise FF vyřadila jeho návrh na projekt a jestli k tomu měla právo. Splnil totiž všechny parametry dle univerzitní normy a na úrovni fakulty nikdo nevysvětlil, proč se interní a neformální komise FF v jeho případě raději řídila neoficiálními pravidly, které jsou v rozporu s pravidly univerzity. Následně, že pokud měl někdo v tomto případě problém s přijutím odpovědnosti, tak jsem to nebyl on.

Dr. Königsmarková v odpovědi na předchozí otázku Mgr. Pěchoty, týkající se atmosféry na FF, uvedla, že ne všechny katedry se identifikují s FF, některé vzájemně nespolupracují, izolují se a nejsou solidární. Dr. Königsmarková uzavřela diskusi s tím, že dozajista žádné konspirace nejsou a není důvod někoho z nějaké podezírat. Vedení FF společně s celou akademickou obcí by mělo usilovat o zlepšení atmosféry na FF, posílení vzájemné důvěry a kooperace.

Po tomto bodu opustili jednání dr. Hanzelínová, dr. Mišterová, Mgr. Pěchota a Bc. Sál. Senát byl i nadále usnášeníschopný.

6. Informace o průběhu projektu VaVpl na FF

Tento bod byl již diskutován v rámci bodu 3. Dr. Dostálová tak jen shrnula celou záležitost ohledně výběrového řízení a průběhu rekonstrukce, zejména neustále průtahy v souvislosti s poslední stavbou. Sdělila, že se podařilo termín dokončení projektu posunout na 30. září 2015. Ocenila zejména podporu ze strany současného vedení ZČU, včetně finanční spoluúčasti, která zaručovala, že i při nejhorším scénáři by finanční dopady na fakultu byly minimální. V průběhu projektu došlo také k nakoupení různého vybavení nejen do budovaných laboratoří, a to zejména do učeben (např. dataprojektory do všech učeben, interaktivní tabule, řečnické pulty atd.). Podařilo se podpořit všechny katedry fakulty umístit v budovách Sedláčkovy ulice.

7. Otevření diskuse nad revizí Volebního a jednacího řádu AS FF ZČU v Plzni

V reakci na situaci ohledně nejasné platnosti voleb z konce roku 2014 byla zmíněna možnost (resp. nutnost) revize volebního a jednacího řádu AS FF, který v současné podobě nepočítá s řešením mimořádných situací. Dr. Königsmarková řekla, že by měl být učiněn právní rozklad řádu. Dr. Dostálová zmínila, že jsou obecně dvě možnosti revize. Buď změny připraví vedení fakulty a senát je následně schvaluje, nebo budou změny vypracovány za spolupráce AS, DFF a OLP. Změny by se měly zaměřit zejména na harmonogramy voleb. Dr. Königsmarková a si myslí, že by tyto změny mělo připravit vedení FF ve spolupráci s AS. Dr. Königsmarková požádala přítomné senátory, aby si současný řád nastudovali a během příštího zasedání AS by byl příslušný postup diskutován.

8. Informace z AS ZČU

Dr. Königsmarková sdělila, že rezignovala na své místo v předsednictvu v AS ZČU, její místo zaujala dr. Hanzelínová. Připomněla, že další zasedání AS ZČU bude 30. září a že se budou konat volby (podávání návrhů na kandidáty je do 2. 10. 2015).

9. Různé

- a) Mgr. Straka informoval, že zástupci studentské komory se pravidelně scházejí. Na dotaz ohledně propagačních předmětů dostali odpověď od tajemníka FF Mgr. Lenka, že letos nebudou připraveny žádné propagační předměty. Doc. Vařeka informoval, že zatím neproběhlo výběrové řízení na dodavatele, a slíbil, že do příště obstará další informace. Zmínil také, že jsou již připraveny propagační předměty v anglickém jazyce. A. Kováčiková dále uvedla, že stále nefungují správně anglické verze webových stránek fakulty. Doc. Vařeka sdělil, že proděkanka dr. Horová pracuje na nápravě, problémy jsou technického rázu. Mgr. Straka se zeptal na to, kdo spravuje fakultní stránku na Facebooku. Ten je spravován PR manažerkou M. Chalupskou, obrátit se v těchto otázkách je možno i na proděkanku dr. Horovou.
- b) Doc. Vařeka sdělil, že v minulosti navrhované a diskutované neformální setkání akademické obce k začátku nového akademického roku bude letos spojeno s tradiční akcí pořádanou ke Dni studentů a uskuteční se v termínu kolem 17. listopadu.

Na závěr doc. Vařeka sdělil, že všechny doktorské studijní programy budou akreditovány též v anglickém jazyce a že toho bude do budoucna více využíváno. Sdělil, že na katedru archeologie byli přijati 3 zahraniční studenti, sice do české verze, ale jejich výuka bude probíhat v angličtině. V tomto případě není totiž jasné, zda má zahraniční student povinnost za výuku platit. Dále uvedl, že se pozornost bude také věnovat programu Excellence, který je určen pro studenty doktorského studia, kteří plní výborně své studijní povinnosti, splní body programu a vypracují závěrečnou práci ve světovém jazyce, může jim být vypláceno další stipendium ve výši 10. tisíc korun.

Následně předsedkyně AS FF připomněla termín příštího zasedání (30. 10.), poděkovala přítomným a ukončila zasedání.

Zapsal: Michal Rak
 Tajemník AS FF

Schválili a doplnili: Andrea Königsmarková, Jan Straka, Jan Záhořík

Mgr. Andrea Königsmarková, Ph.D.
předsedkyně AS FF

V Plzni dne 18. září 2015

Vážené senátorky a senátoři, kolegyně a kolegové,

byl jsem požádán, abych promluvil o důvodech svého odchodu ze ZČU. Jistě chápete, že to pro mě není lehká situace. Příčinou každého odchodu z každého pracoviště je těžko rozdělitelná směs profesních a osobních důvodů a já mohu být velmi snadno nařčen z vyřizování si účtů na veřejném fóru. Předstupuji-li tedy nyní před vás, pak jediné s nadějí, že dokážu alespoň ty důvody, o nichž budu mluvit, zasadit do kontextu a že se mi podaří dosáhnout jediného cíle mého expozé: přispět k řešení problémů, jimiž má bývalá katedra i fakulta trpí.

Katedra archeologie i filozofická fakulta začaly vznikat z ničeho v roce 1998 a já jsem měl to štěstí, že jsem mohl od samého počátku, tedy po celých 17 let, vývoj našeho pracoviště sledovat. Do projektu tehdejšího „Centra humanitních studií“ při právnické fakultě byla od počátku zapojena řada spolupracovníků, dvě osobnosti však měly na vzniku tohoto zárodku fakulty hlavní podíl – prof. Budil, tehdy jeden z mála nadšených propagátorů sociální a kulturní antropologie u nás, a prof. Neustupný, evropsky významný prehistorik. Obě tyto osobnosti šťastně spojoval jeden zájem, který se prokopíroval do celého projektu fakulty: vytvořit pedagogicko-badatelské pracoviště s jasně čitelným profilem, specifické v českém akademickém prostředí, jiné, než byly tehdejší „kamenné“ univerzity, s důrazem na teoretické a metodologické podněty, přicházející zejména z anglofonního prostředí. Prof. Budil i prof. Neustupný byly osobnosti natolik neortodoxní, že se tento záměr mohl podařit, zejména když tehdy bylo možné opřít se o silnou podporu vedení univerzity a využít vlny „vzdělávacího optimismu“ transformující se české společnosti konce 90. let.

Je třeba zdůraznit, že vznik plzeňské katedry archeologie nebyl kolegy z oboru přijat snadno. Legitimizaci Plzně výrazně pomohlo zapojení skupiny kolegů mladší generace z Archeologického ústavu v Praze a z Masarykovy univerzity v Brně, rozhodující bylo ovšem úsilí kmenových zaměstnanců katedry. Až asi před deseti lety jsem postupně začínal získávat dojem, že jsme vnímáni mimoplzeňskými kolegy a studenty jako kompaktní, důvěryhodné, dobře se etabloující pracoviště, vyhraněné po stránce teoretické i metodické.

Katedra však evidentně nezvládla přechod z první, zakladatelské fáze do fáze následující, kdy bylo třeba principy, na nichž vznikla, potvrdit a rozvinout už bez přímého působení E. Neustupného. Po odstoupení prof. Gojdy z pozice vedoucího katedry koncem roku 2011 propukl na katedře boj o nástupnictví, do kterého jsem byl bohužel zatažen. V něm se zaměstnanec katedry, děkan Vařeka pokusil nejprve přímo, bez výběrového řízení, převzít vedení, a když se to nepovedlo, zajistil si na klíčovou dobu moc nepřímo, uvalením nucené správy. Následovaly protestní dopisy zaměstnanců katedry proti této svévoli a bezdůvodnému spojení pravomocí, problém diskutovali i vaši předchůdci v senátu. Bezprecedentní rozhodnutí děkana se však nepodařilo zvrátit. Nepočítám-li krátkou tříměsíční epizodu, kdy byl do čela katedry instalován předčasně zemřelý prof. Durdík, pak byla éra „bezvládní“ formálně ukončena až v únoru 2013 nástupem doc. Gabriela. Během těchto 15 měsíců se katedra značně proměnila. Hlubokých změn doznala její personální struktura. Zatímco do roku 2011 katedra stabilně fungovala v obsazení sedmi akademických pracovníků na plný úvazek (dva profesori, jeden docent, čtyři odborní asistenti), po několika vlnách rychlých výběrových řízení, ušitých na míru konkrétním lidem, dnes katedra zaměstnává pracovníků 16, většinu na částečné úvazky. Více než dvojnásobný nárůst počtu zaměstnanců v situaci, kdy katedra přijímá méně než polovinu studentů ve srovnání se stavem v minulém desetiletí a kdy je potřeba pro nové vyučující uměle vytvářet prostor ve studijních plánech, je z ekonomického hlediska na pováženou. Horší je, že se tato strategie nuceného správce negativně odrazila na vnějším profilu pracoviště a na jeho vnitřních vztazích. Původní, jasně definované zaměření plzeňské archeologie, které dávalo novému a malému pracovišti *raison d'être* a dynamiku, dnes již neexistuje. Přenechalo místo třísti rozmanitých, často zdvojených nebo ztrojených osobních specializací, které nikdo neusměrňuje a neskládá ve srozumitelnou koncepční mozaiku. Katedra nevytváří motivační pracovní prostředí a nesnaží se stabilizovat mladé akademické pracovníky. Jak by také mohla, když vedení dovádí do krajnosti politiku termínovaných smluv a pěstuje praxi mnoha úvazků 0,5 a menších? Tento stav udržuje odborné asistenty v trvalé nejistotě, dává jim malou perspektivu a otevírá prostor pro klientelismus. V nezdravém soupeření, které katedrou otrásá, vítězí osoby vyznačující se dokonalou konformitou, zatímco osobnosti se silným vědeckým potenciálem jsou udržovány na minimálních úvazcích a postupně z katedry

odcházejí. Nejkriklavějším případem tohoto druhu je případ odborného asistenta, který si kvůli svým dvěma souběžně řešeným projektům OPVK, které znamenaly obrovský přínos pro celou katedru, dobrovolně snížil v roce 2011 úvazek na katedře (při zachování všech svých standardních povinností a závazků), aby se po dokončení projektů v roce 2014 od vedoucího dozvěděl, že už není zájem mu úvazek vrátit do původního stavu.

Vědecká aktivita se stává na katedře – a vzhledem k personálnímu propojení – do značné míry i na fakultě předmětem nefér ovlivňování s cílem zvýhodnit určitý okruh lidí a jiné zaměstnance naopak poškodit až existenčně zlikvidovat. Vedení katedry archeologie i fakulty v řadě případů aktivně brání některým kolegům v podávání projektů: zmiňme zmařený projekt do Norských fondů podávaný v roce 2014, projekt „Hranice a pohraničí bývalého Československa ve 20. století“ do NAKI-2 v roce 2015 či násilné ukončení spoluúčasti katedry v obrovském projektu obnovy kláštera Teplá v roce 2013. Překvapivě efektivním nástrojem uplatňovaným proti nepohodlným zaměstnancům se stala Studentská grantová soutěž, jejíž účel se zcela vymkl původním intencím. Nesmyslně rigidní scientometrické podmínky soutěže jsou soutěžní komisí, pracující pod dozorem děkana a proděkana pro vědu, selektivně ohýbány: buď jsou podmínky pod hrozbou postihů striktně vyžadovány nebo benevolentně promíjeny, podle toho, o jakého řešitele se jedná. Za této situace vůbec nelze hovořit o svobodě či podpoře bádání na katedře.

Koncepční nejasnost a chaos se citelně odrážejí ve studijních programech. Kompaktní a ekonomicky vyladěná podoba magisterského studijního plánu, připravená pro reakreditaci oboru v roce 2011, začala být o rok později narušována ad hoc změnami, přidáním až 22 nových předmětů podle vůle jednotlivých nových vyučujících, přičemž řada nových předmětů se tématicky překryla s předměty starými. V loňském a letošním akademickém roce začal být tento chaotický, studentům nesrozumitelný kolos, zase potichu redukován. Podobný osud potkal magisterskou specializaci „Archeologie modernity“, která byla halasně propagována jako nové, profilující zaměření plzeňského archeologického studia. Archeologie moderní doby je bezpochyby zajímavá, průkopnická oblast archeologie. Nicméně zdouhavá a náročná etapa budování legitimacy tohoto oboru pomocí výzkumu, publikací, rozvoje teoretických konceptů a mezioborové spolupráce byla na KAR přeskočena a vedení katedry si to rovnou namířilo k založení studijní specializace. Ta ovšem po dvou letech existence živoří na okraji zájmu studentů i vyučujících, na letošní rok se do semináře nově a moderní archeologie zapsali dva studenti. V roce 2013 prosadilo nové vedení „malou“ akreditaci nového, úzce specializovaného bakalářského studijního programu „Stavební archeologie“, aby záhy tento, v dnešní ekonomické situaci utopický projekt, zase uložilo k ledu. Řada studentů si stěžuje na zmatky ve studijních plánech, někteří vyučující jsou po léta pověstní soustavným zanedbáváním výuky. K vedení seminářů, ale i k přednáškám jsou systematicky zneužíváni studenti doktorského studia, kteří jsou nuceni postarat se o studenty po celý semestr bez jakéhokoli metodického vedení a bez zájmu garantů předmětu. Není divu, že celkově je výuka na katedře formální a málo náročná, o čemž svědčí katastrofálně vysoká neúspěšnost studentů u státních závěrečných zkoušek v posledních letech.

Od roku 2012 probíhají strategická rozhodnutí na katedře bez demokratické diskuse a snahy o konsensus mezi akademickými pracovníky, popřípadě rovnou za zavřenými dveřmi. Na nátlak děkanátu musela katedra roku 2012 uvolnit své laboratoře, učebnu a depozitáře v suterénu budovy Sedláčkova 15, které byly o pět let dříve s nemalými prostředky rekonstruovány. Děkan nikdy důvěryhodně nevysvětlil důvody tohoto rozhodnutí, které bylo pro katedru jednoznačně nevýhodné, a nepřihlédl k celé řadě oprávněných námitek zaměstnanců. Příruční depozitář katedry byl zcela zrušen a archeologické sbírky, které jsou v dočasném držení katedry, byly složeny do naprosto nevhodných suterénů v Sedláčkově 31, kde je poškodila protékající voda.

Není asi třeba rozhojňovat tyto stížnosti. Nechci současně popírat ani některé úspěchy katedry v posledních letech (např. uspořádání konference EAA v roce 2013). Pro mé rozhodnutí odejít však nebyly určující jednotlivé události, ale vývojový trend pracoviště, tak jak ho vnímám a jak jsem se ho pokusil nastínit. Nemám k dispozici „tvrdá data“ o ekonomické situaci, vědeckém či pedagogickém výkonu katedry. Ale cítím ztrátu původně jasně čitelné tváře pracoviště, stagnaci jeho vědeckého výzkumu, úpadek vnitřní komunikace a nezájem o studenty. Negativní změny mi připadají příliš hluboké, ne-li nevratné. Cítím, že až příliš mnoho mých kolegů na katedře i na fakultě se vzdálilo od původní smělé koncepce Budila a Neustupného vytvořit odvážné, jiné a duchem mladé vědecké

pracoviště. Katedra, potažmo fakulta se pro ně stala vidinou slušně placeného zaměstnání, v němž je nutno se za každou cenu udržet, na úkor kohokoli. Jsem příliš osobně spojen s prvotním ideálem fakulty, abych tomuto trendu chtěl přihlížet.

Musím závěrem zdůraznit jednu věc: Západočeské univerzitě vděčím za mnohé: dala mi takřka neomezený prostor k vědeckému růstu, obohatila mě o setkávání s mnoha zapálenými kolegy a odnáším si z ní vzpomínky na dlouhou řadu studentů, z nichž mnozí dnes úspěšně působí v oboru a jak pevně doufám, šíří dobré jméno naší školy tak, jak jsem se ho vždy snažil šířit já. Přál bych si, abyste se pokusili, dřív než bude pozdě, nasadit fakultu zpátky na koleje. Snad ještě stojí za to usilovat, aby fakulta byla otevřenou, invenční a zodpovědnou součástí univerzity. Institucí, která víc než cokoli jiného ctí demokratickou diskusi a která nevyhání a nehází klacky pod nohy těm kolegům, kteří pro myšlenku kvalitní školy skutečně dělají maximum.